

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม เพราะปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ซึ่งมีการใช้อินเทอร์เน็ตในการแลกเปลี่ยนข้อมูล จึงทำให้ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร และเพื่อประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อให้สามารถนำประเทศไปสู่ การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ เข้าใจความแตกต่างทางการเมืองและวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นพลเมืองโลกใน ยุคโลกาภิวัตน์ การเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถสื่อสารกับ ชาวต่างประเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและมั่นใจมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาและวัฒนธรรม ต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีความเข้าใจและภูมิใจในภาษา และวัฒนธรรมไทย อีกทั้งยังสามารถ ถ่ายทอดวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ไทยสู่สังคมโลก (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1) ความเจริญก้าวหน้า ทางด้านวิทยาการต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของ ทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่ง ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขัน และร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก หลักสูตรการศึกษา ของประเทศที่ใช้อยู่โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัยเพื่อการ พัฒนาหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนานกว่า 10 ปี มีข้อจำกัดอยู่หลายประการไม่สามารถส่งเสริม ให้คนไทยก้าวไปสู่สังคมความรู้ได้ทันการณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 1)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กรมวิชาการ (2545, หน้า 2) กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นกลุ่มสาระหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2544 ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ถึงชั้นมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถ ใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อ ในระดับสูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราววัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคม โลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์จาก ความสำคัญที่กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสาระที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์และ สร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ตามจุดหมายของหลักสูตร และเกียรติก้องต์ เจริญวงศ์ (2543, หน้า 127) กล่าวว่า การเรียนภาษาต่างประเทศแตกต่างจากกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียน

ภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพ ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาของชนชาติอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากภาษาประจำชาติแล้ว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพคนในชาติ ให้มีความก้าวหน้าในการแข่งขันธุรกิจต่าง ๆ กับทุกประเทศทั่วโลก เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติของตนเอง ทั้งนี้ เพราะภาษาจัดเป็นเครื่องมือที่จะสร้างความสัมพันธ์ทำให้เกิดความรู้ และความเข้าใจที่รวดเร็วได้เป็นอย่างดี จึงทำให้หลาย ๆ ประเทศ หันมาสนใจให้พลเมืองของตน ได้เรียนรู้ภาษาที่นิยมใช้เป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารร่วมกัน ภาษาอังกฤษจึงจัดเป็นภาษาที่เกือบทุกประเทศทั่วโลก มีการบรรจุ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ในระบบการเรียนการสอน

รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร จึงได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เริ่มตั้งแต่การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จนกระทั่งมีการปฏิรูปการศึกษา โดยการรวมการศึกษาในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาเข้าด้วยกันมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมาเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 และกำหนดให้มีการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับนี้ ครอบคลุมชั้นเรียนในปีการศึกษา 2548 ซึ่งได้ให้ความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทุกระดับชั้น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ และสามารถใช้อังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 15-17)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดองค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และใช้มาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามจุดหมายของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 2-4) โดยแบ่งสาระการเรียนรู้ในการเรียนภาษาต่างประเทศออกเป็น 4 สาระ คือ สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร (communications) สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม (cultures) สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (connections) สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก (communities) (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 3-4) โครงสร้างหลักสูตรในภาษาต่างประเทศได้กำหนดระดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียน (proficiency – based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 อยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 3 จัดอยู่ในระดับกำลังพัฒนา (developing level) โดยการจัดการเรียนการสอนในชั้นนี้เน้นทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และเขียนเป็นสำคัญ เป้าหมายและความคาดหวังที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในช่วงชั้นที่ 3 ข้อที่ 4 กล่าวว่า อ่านเขียนข้อความที่เป็นความเรียงและไม่เป็นความเรียงทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่มีตัวเชื่อมข้อความ (discourse markers) (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 2- 4)

แต่เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาพบว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ (รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา, 2548, หน้า 50) รายงานผลการประเมินผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนวัดหนองสะเดาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มีคะแนนทางการเรียนภาษาอังกฤษเฉลี่ย ร้อยละ 61.33 และจากรายงานผลการประเมินผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 เอกสารหมายเลข 2/2549, 2549, หน้า 148) จากรายผลการประเมินคุณภาพการศึกษาวិชาภาษาอังกฤษ ของกรมวิชาการ พบว่าความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับที่ต้องแก้ไขปรับปรุง (กรมวิชาการ, 2540, หน้า 56) นอกจากนี้ผลงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ เดือนสิงหาคม 2546 พบว่าคนไทยเรียนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 15 ปี แต่ไม่สามารถสื่อสารภาษาภาษาอังกฤษได้เท่าที่ควร ปัญหาที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของไทย จึงมีการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในภาคปฏิบัติ ทั้งนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2548, หน้า 1) กล่าวว่า สาเหตุมาจากนักเรียนไม่มีความสามารถในการอ่านจับใจความ ดีความ สรุปความ ถ่ายโอน สื่อสาร และวิเคราะห์ วิจารณ์ หรือ ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เท่าที่ควร

และอีกสาเหตุของปัญหาผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษที่ต่ำกว่าเกณฑ์นั้น กรมวิชาการชี้แจงว่า อาจเป็นเพราะวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ขาดครูที่มีความรู้ ความสามารถ เฉพาะวิชาทำการสอนอย่างเพียงพอ ทำให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนไม่สมบูรณ์เท่าที่ควรเกิดความเบื่อหน่ายในบทเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนที่อยู่บนพื้นฐานทฤษฎีและวิธีการต่าง ๆ มากมาย ผู้สอนต้องจัดระเบียบความคิดและวิธีสอนของตนให้่องแก่ เพื่อช่วยให้การสอนของตนมีประสิทธิภาพ สำหรับผู้เรียนต้องสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลายตลอดจนนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 128) เพื่อการเรียนภาษาอังกฤษให้ได้ประสิทธิผลนั้น ผู้เรียนต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้งภายในภายนอกห้องเรียนให้มากที่สุด โดยอาศัยกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง ดังนั้น ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองโดยค้นคว้าหาความรู้ด้านวิธีการสอน การผลิตสื่อ และใช้สื่อ เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ และหลักการของหลักสูตร ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษา มาตราที่ 24 ข้อหนึ่งที่เน้นการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ข้อสองที่เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์

และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา และข้อสามความว่า จัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และ เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ, 2542, หน้า 12)

สำหรับประเทศที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ หรือไม่ได้อยู่ใน สภาพแวดล้อม ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพูดนั้น สิ่งที่สำคัญมากสำหรับการเรียนภาษา คือ ความสามารถในการอ่าน เพราะการอ่านจะช่วยพัฒนาให้บุคคลมีความคิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างประสบการณ์ด้านภาษา ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านเป็นส่วนหนึ่ง ของชีวิตประจำวันของคนยุคใหม่ และเป็นทักษะที่ผู้เรียนภาษาต่างประเทศมีโอกาสใช้ มากที่สุด ส่วนทักษะการฟัง การพูด หรือการเขียนมีโอกาสได้ใช้น้อย และอาจลืมนไปในที่สุด (พรพรรณศรี ปทุมสิริ, 2541, หน้า 2) แต่จุดประสงค์ที่สำคัญในทุกระดับชั้นของการศึกษา คือ การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน หรือเพื่อการติดต่อสื่อสารนั่นเอง และครูคือ เครื่องจักรที่สำคัญที่สุด ที่จะทำให้ การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นไปได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (กุสุมา ลำนุ้ย, 2538, หน้า 2)

จากงานวิจัยที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านให้เป็นพื้นฐานที่ดีของผู้เรียน ส่วนหนึ่งมี การพัฒนารูปแบบการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และบางส่วนให้ความสำคัญกับการผลิต สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ แบบฝึกถือเป็นสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ สำหรับ ครูผู้สอนหลายท่าน เพราะการใช้แบบฝึกให้กับผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาแล้ว ซึ่งช่วยให้ เกิดการเรียนรู้ มีทักษะ และสามารถเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น (กุศยา แสงเดช, 2545, หน้า 5) นอกจากนี้ แบบฝึกยังมีรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย (สมเดช แสงสี และสุนันทา สุนทรประเสริฐ , 2544, หน้า 95-96) โดยมีผลงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ ศึกษาเกี่ยวข้องกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาการอ่านตามลำดับดังนี้ ภาวิณี ทอนสูงเนิน (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึก เสริมทักษะคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัย นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน ร้อยละ 70 และศศิวิมล กังลี (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะ การอ่านเพื่อการสื่อสารจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ด้าน ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการทำแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อการ สื่อสารจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารภาษาอังกฤษของนักเรียน สูงกว่าก่อนการฝึกอ่าน นอกจากนี้ กลิ่นพยอม สุระคาย (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่มีภาพการ์ตูนประกอบ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังจากการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกสูง กว่าก่อนการใช้แบบฝึก ส่วนจินตอาภา ผลบุญรักษ์ (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านเพื่อการ สื่อสารโดยใช้เอกสารจริงจากอินเทอร์เน็ต ผลปรากฏว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนหลังการฝึกอ่านโดยใช้แบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการฝึก ต่อมาในปี

2545 มีผลงานวิจัยของ สาวิตรี ประวัติ (2545, บทคัดย่อ) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

การพัฒนาความสามารถการอ่านอีกวิธีหนึ่งที่ได้รับคามนิยมคือ การใช้เกมในการสอน สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, หน้า 116) กล่าวว่า การใช้เกมประกอบการสอนนั้นจะช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด และตัดสินใจตนเอง ไม่ใช่ให้ครูเป็นผู้กำกับบทบาท การใช้เกมประกอบการสอนจะช่วยให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนอีกด้วย

สื่อเกมที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้นนอกจากนักเรียนจะได้เรียนทักษะต่าง ๆ ด้วยตนเองแล้ว เกมทักษะทางภาษา ยังส่งเสริมความสัมพันธ์ต่อกันในเรื่อง ความรักสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ตลอดจนการฝึกความมีระเบียบวินัยและความมีน้ำใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียน เกมทักษะทางภาษาเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ การเรียนในรูปแบบกระบวนการกลุ่ม เรียนรู้ตามหลักธรรมชาติของผู้เรียนอีกทั้งยังสอดคล้องกับทฤษฎีปรัชญาคอนสตรัคติวิสต์ (constructivist) ที่เชื่อว่าความรู้ถูกสร้างขึ้นจากบุคคลแต่ละคน โดยผ่านปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ความรู้เดิม ความรู้ใหม่และกระบวนการด้านสติปัญญา (cognitive structure) สร้างองค์ความรู้ทำความเข้าใจกับประสบการณ์ที่กระทำอยู่นำมาประยุกต์กับความรู้เดิม และตรงกับแนวคิดของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) นักการศึกษาที่เชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากการที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ (learning by doing) (ทิตินา แชมมณี, 2543, หน้า 4)

จากการศึกษาค้นคว้ามีผลงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้เกมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เช่น สุมณฑา ดันเจริญ (2534, บทคัดย่อ) ทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านโดยการเล่านิทานกับใช้เกมการอ่านเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผลการศึกษา นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยการเล่านิทานและใช้เกมการอ่านมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น และวิชัย สายคำอิน (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้เกมที่มีผลต่อการเรียนรู้และความคงทนในการจำความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษผลการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ของกลุ่มทดลองที่เรียนแบบมีเกมประกอบ และกลุ่มที่เรียนแบบไม่มีเกมประกอบ แตกต่างกัน ส่วนทรงสิทธิ์ ทองจรัส (2544, บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผลการศึกษา การสอนโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้เกม ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น

จากสิ่งที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของรูปแบบการสอนทั้ง 2 วิธีคือ การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ กับการสอนโดยใช้เกมมาทดลองสอนเพื่อศึกษาว่านักเรียนที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านกับสอนโดยใช้เกม จะมีผลต่อความสามารถ

การอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าหรือต่ำกว่ากันหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ)ให้มีความหลากหลายในการจัดการเรียนการสอนและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น และเกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้เกมประกอบการสอนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอน กับที่สอนโดยใช้เกมประกอบการสอน
4. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอนกับที่สอนโดยใช้เกมประกอบการสอน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนได้นำการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอนกับการสอนโดยใช้เกมประกอบการสอน ไปใช้ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นอื่นต่อไป
2. เป็นแนวทางในการสร้างสื่อประเภทกิจกรรมเกมในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อเป็นการชักจูงให้ผู้เรียนเรียนอย่างสนุกสนานไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้ และเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้
3. นักเรียนมีความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังจากที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอนกับสอนโดยใช้เกมประกอบการสอน
4. เป็นแนวทางให้ผู้สนใจที่จะศึกษาค้นคว้าด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป
5. ได้มีการพัฒนาความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นระดับที่อยู่ในช่วงกำลังพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านกับที่สอนโดยใช้เกม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบรหารแจ่มใสวิทยา 6 สหวิทยาเขตสามชุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ที่เรียนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) อ 31101 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 178 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบรหารแจ่มใสวิทยา 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยจับฉลากเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน แล้วจับฉลากอีกครั้งเพื่อกำหนดให้

กลุ่มทดลองที่ 1 สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอน

กลุ่มทดลองที่ 2 สอนโดยใช้เกมประกอบการสอน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ การสอนซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่

3.1.1 การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอน

3.1.2 การสอนโดยใช้เกมประกอบการสอน

3.2 ตัวแปรตาม คือ

3.2.1 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

3.2.2 ความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

4. เนื้อหา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 4 เรื่อง คือ

4.1 Family and Occupation

4.2 Home Sweet Home

4.3 Food and Drink

4.4 Shopping

5. ระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 10 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง เป็นเวลา 8 สัปดาห์

นियามศัพท์เฉพาะ

แบบฝึกทักษะการอ่าน หมายถึง สื่อการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยชื่อเรื่อง คำชี้แจง จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ และ เฉลยคำตอบ

การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการสอนตามลำดับขั้นตอนของเอ็ดดี วิลเลียมส์ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนก่อนการอ่าน (pre- reading) ขั้นระหว่างการอ่าน (while – reading) และขั้นหลังการอ่าน (post-reading)

เกม หมายถึง กิจกรรมการเรียนที่จัดอยู่ในรูปของการเล่น หรือการแข่งขันอย่างมีกฎเกณฑ์ และมีจุดประสงค์เฉพาะ เป็นอุปกรณ์หรือกิจกรรมที่มีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง ที่ช่วยทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน ไม่เบื่อ และมีความอยากที่จะเรียน ทำให้มีเจตคติที่ดีในการเรียน ซึ่งจะมีผลต่อความพึงพอใจและคงสภาพในการเข้าใจเนื้อหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

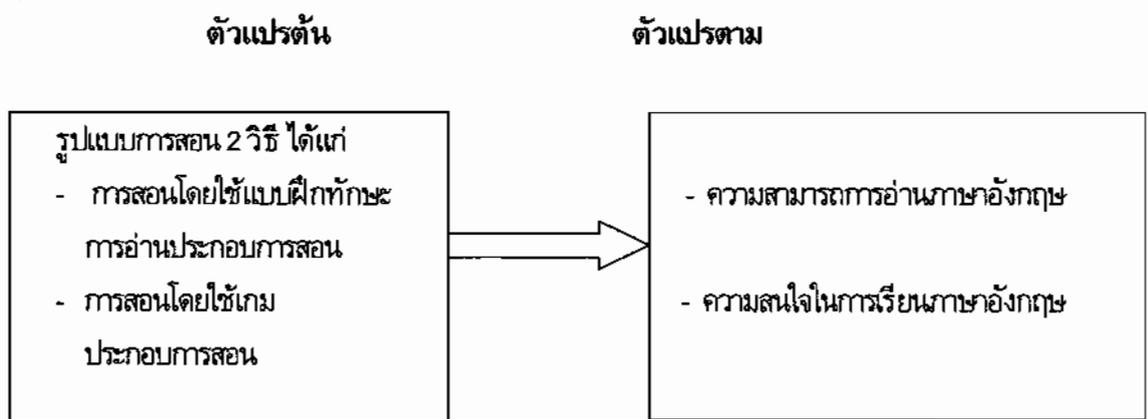
การสอนโดยใช้เกมประกอบการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามลำดับขั้น ในคู่มือการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นฝึก และขั้นนำไปใช้ โดยขั้นฝึกนั้นจะนำเรื่องภาษาอังกฤษที่กำหนดลงในแผนการจัดการเรียนรู้ และคัดเลือกเกมทักษะทางภาษามาประกอบในการสอน โดยทำการคัดเลือกเกมให้ตรงกับจุดประสงค์ของเนื้อหาเพื่อให้นักเรียนได้รับการเรียนรู้การอ่านในขณะที่เล่นเกม นักเรียนได้มีส่วนร่วมมีความสนุกสนาน เพื่อฝึกและเพิ่มทักษะภาษาอังกฤษ ที่มีกฎ กติกา ตลอดจนวิธีการเล่น มีการให้คะแนนหรือรางวัลเมื่อสิ้นสุดการเล่นเกม

ความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษจากแบบทดสอบที่มีคุณภาพ โดยประกอบด้วยความสามารถในด้านจับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ความสามารถในการถ่ายทอดข้อมูล คือ การอ่านข้อความ ข้อมูลจากภาพตาราง หรือสิ่งที่เข้าใจจากการอ่าน ไปถ่ายทอดโดยการตอบคำถามได้ ความสามารถในการเรียงลำดับเหตุการณ์ คือ บอกเหตุการณ์จากเรื่องราวเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน-หลัง และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล ได้

ความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบหรือพอใจ และความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ครูผู้สอนจัดขึ้น เมื่อมีความสนใจก็就会有ความกระตือรือร้น และส่งผลให้เกิดความสำเร็จหรือบรรลุในกิจกรรมที่สนใจนั้น ๆ ตลอดจนการมองเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งวัดได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและแนวคิดของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) นักการศึกษาที่เชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากการที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ (learning by doing) และสอดคล้องกับทฤษฎีปรัชญาคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) ที่เชื่อว่า ความรู้ถูกสร้างขึ้นจากบุคคล ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ความรู้เดิม ความรู้ใหม่และกระบวนการด้านสติปัญญา ส่วนงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษทางด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษพบว่า มีวิธีการสอนเพื่อศึกษาความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษ ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงขึ้น โดยการใช้แบบฝึกทักษะประกอบการสอนเป็นวิธีการสอนที่ใช้เครื่องมือทางการเรียนอย่างหนึ่งของนักเรียนที่มุ่งให้นักเรียนฝึกทำด้วยตนเอง เพื่อให้ได้มีทักษะหรือความชำนาญเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้เรียนรู้ในภาคทฤษฎี หรือด้านเนื้อหาแล้ว และการใช้เกมการศึกษา คือเป็นเกมที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนโดยมุ่งให้ผู้เล่นเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ แต่การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะทดลองใช้วิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอนกับใช้เกมประกอบการสอน ซึ่งจัดเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติ รวมทั้งมีความสนใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เขียนเป็นแผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอน มีความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่สอนโดยใช้เกมประกอบการสอน มีความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนที่สอนโดยใช้เกมประกอบการสอนมีความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอน
4. นักเรียนที่สอนโดยใช้เกมประกอบการสอนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านประกอบการสอน